Evropská unie

Cesta ke společnému sdružení a vývoj Evropské unie

- vznik myšlenky pro 2. světové válce
- **Jean Monnet** (francouzský politik, diplomat a ekonom, hlavním inspirátorem Schumanova plánu – státy by se měly v některých ekonomických oblastech spojit
- **Robert Schuman** – výroba oceli pod vzájemnou kontrolu, navrhl vznik Evropského sdružení uhlí a oceli
- napětí mezi Německem a Francií, Itálie – snaha o zapojení (dříve byli fašistický stát)
- 1948 – vznik **Beneluxu** (celní a hospodářská unie) – státy mezi sebou zrušili cla
- 1952 – **Evropské sdružení uhlí a oceli** (ESUO) – dohoda 6 států (státy Beneluxu, Německo, Francie, Itáli), spolupráce se osvědčila
- 1957 – vzniká **EUROATOM** – nakonec **Evropského hospodářské společenství** (EHS) - **Římská smlouva** – spojení hospodářství, celní unie, zrušení kvót na dovoz, volný pohyb služeb a kapitálu (myšlenka)
- 1960 – Velká Británie zakládá **Evropské sdružení volného obchodu** (EFTA)
- 70. léta – ropná krize – **integrace** pozastavena
- 80. léta – konkrétní cíle k naplnění společenství
- dnes 28 států
- **Kodaňská kritéria** (1993) – nové podmínky pro vstup dalších států: stabilní demokracie, dodržování lidských práv, fungující tržní ekonomika, legislativní soulad s právem EU
- 2000 – **smlouvy z Nice** – změny fungování – rozhodování kvalifikovanou většinou pro souhlas ke vstupu dalších států (do té doby měl každý právo veta): pro návrh musí být alespoň 55% členů, součet obyvatel musí být alespoň 65% obyvatel EU
- 2009 – přijetí **Lisabonské smlouvy** – prohloubení integrace, přenesení některých pravomocí do Bruselu, zřízení ministerstva zahraničí EU
- **3 modely dalšího rozvoje:**
  1) samostatné státy
  2) federace – jeden stát
  3) vícerychlostní Evropa – na projektech je účast států dobrovolná
- některé země nejsou součástí, ale využívají některé výhody:
  Norsko - součástí Evropského hospodářského prostoru, členem Schengenského prostoru, kompenzace v podobě norských fondů, obávají se ztráty suverenity o rybářském průmyslu
- usiluje o vstup: **Makedonie a Turecko** (žádost z roku 1959, většina kritérií splněna, problémy s menšinami, k přijetí spíše odpor)

1952	Pařížská smlouva (vznik ESUO) – Belgie, Lucembursko a Nizozemsko, Francie, Itálie, Západní Německo
1958	EHS - Evropské společenství
1973	Dánsko, Irsko, a Spojené království
1981	Řecko
1985	Grónsko opouští ES a EROATOM
1986	Portugalsko a Španělsko
1990	sjednocení východního a západního Německa (demografické a geografické rozšíření)
1993	Maastrichtská smlouva - založena Evropská unie
1995	Rakousko, Finsko a Švédsko

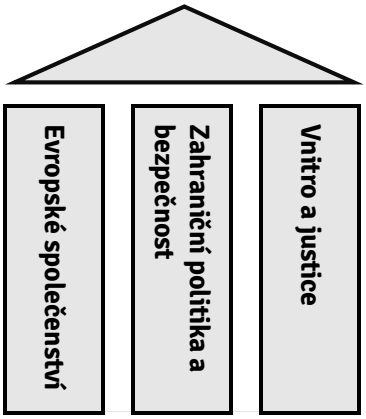
2004	Česko, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko a Slovinsko
2007	Bulharsko a Rumunsko
2013	Chorvatsko

Maastrichtská kritéria a společná měna Euro

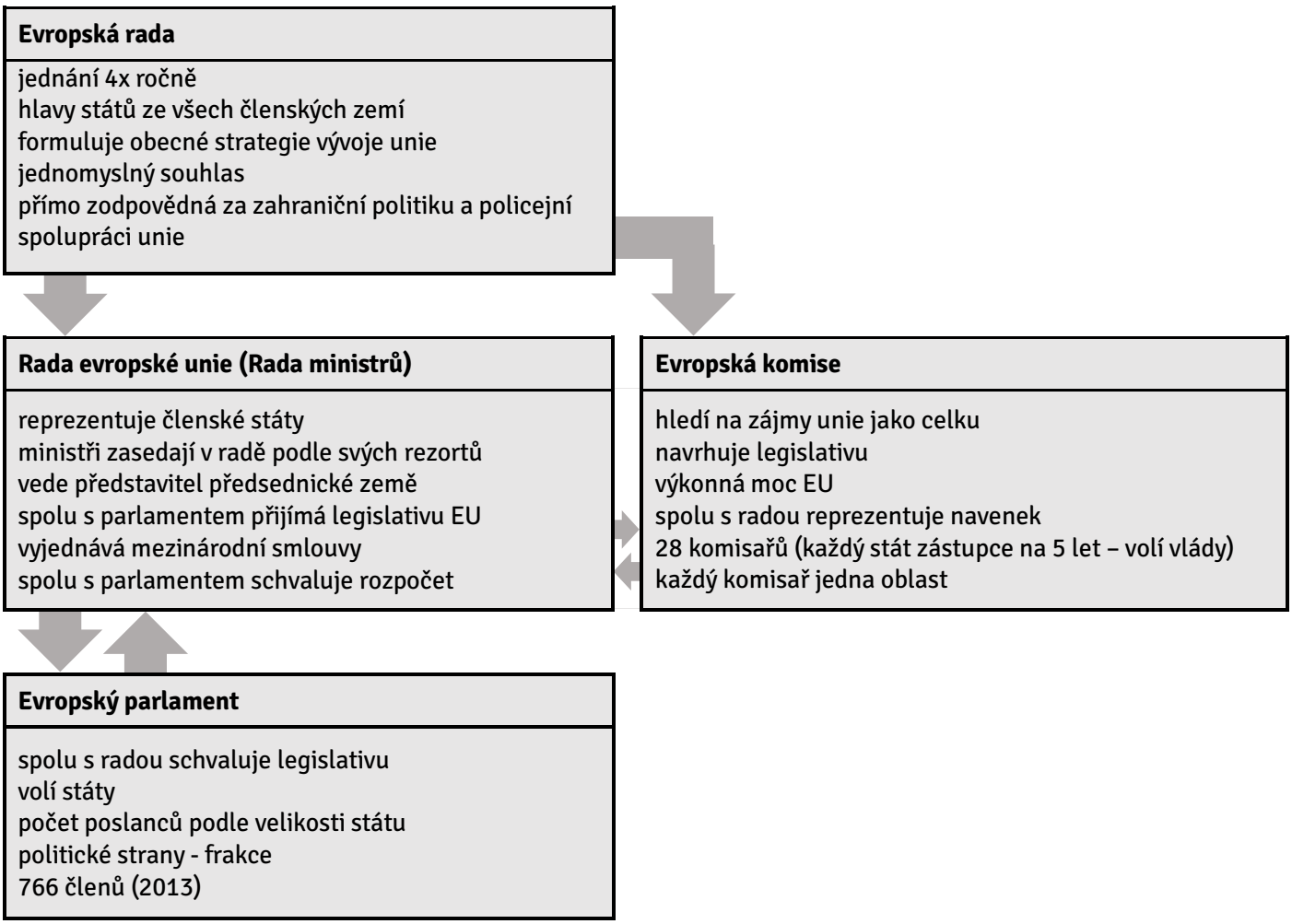
- splnění nutná ke vstupu do Evropské hospodářské a měnové unie (pro členy EU)
- pro společnou měnu musí být státy na stejné ekonomické úrovni
- výhoda pro firmy x stát nemá nástroje na řízení ekonomiky
- **1999** – začíná fungovat společná měna Euro (pouze **virtuální měna** – bezhotovostní styk)
- **2002** – Euro v **hotovostním styku**
- Belgie, Německo, Řecko, Španělsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Finsko, Slovinsko, Malta, Kypr a Slovensko

Maastrichtská kritéria	
cenová stabilita	roční inflace nesmí překročit o více než 1,5 % roční inflaci tří členských zemí s nejlepšími hodnotami inflace
stabilita devizového kurzu	alespoň dva roky před vstupem by se kandidátská země měla zapojit do ERM a po tuto dobu by nemělo dojít k devalvaci
hodnota měny (úrokové sazby)	dlouhodobá nominální úroková míra nesmí přesahovat o více než 2 % průměru tří zemí s nejlepšími výsledky týkajících se cenové stability
výše HDP **deficit veřejného rozpočtu**	podíl veřejného dluhu na HDP nesmí překročit 60 %, podíl deficitu státního rozpočtu na HDP musí být menší než 3 %

Základní myšlenky Evropské unie

Instituce Evropské unie

Příjmy rozpočtu Evropské unie

- splnění nutná ke vstupu do Evropské hospodářské a měnové unie (pro členy EU)
- cla z obchodu mimo EU a zemědělské dávky (12 % rozpočtu), 1% z DPH států – součet musí být alespoň 1,27% HDP jinak se doplácí (výjimka pro Velkou Británii - letos 4 mld. EUR, tedy asi 2 % celého rozpočtu EU), příjmy z pokut a poplatků EU (1 % rozpočtu s velkými výkyvy)